

Costanza Casati

Babilonia

Traducere din limba engleză de
Laura Karsch

Editori:
Silviu Dragomir
Magdalena Mărculescu
Vasile Dem. Zamfirescu

Redactare:
Ioana Petridean

Ilustrație copertă:
© Shutterstock

Director producție:
Cristian Claudiu Coban

Dtp:
Dan Crăciun

Corectură:
Rodica Crețu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CASATI, COSTANZA

Babilonia / Costanza Casati ; trad. din lb. engleză
de Laura Karsch. - București : Editura Trei, 2025
ISBN 978-606-40-2757-3

I. Karsch, Laura (trad.)

821.111

Autor: Costanza Casati
Titlul original: BABYLONIA

Copyright © Costanza Casati 2024
First published as BABYLONIA in 2024
by Michael Joseph. Michael Joseph is part of the
Penguin Random House group of companies.

Copyright © Editura Trei, 2025
pentru prezenta ediție

O.P. 16, Ghîșeu 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90 ; Fax: +4 0372 25 20 20
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

ISBN 978-606-40-2757-3

LISTA PERSONAJELOR

ÎN EBER-NARI:

Semiramida: orfană adoptată de un păstor. Cunoscută și sub numele de **Sammuramat**

Amon: fratele Semiramidei

Simmas: tatăl biologic al lui Amon și cel adoptiv al Semiramidei, capul păstorilor din satul Mari

Derceto: mama Semiramidei

Baaz: fiul unui fierar

Ninurta: un soldat

ÎN KALHU:

Ninus: cunoscut și sub numele lui regal **Șamși-Adadal Cincilea**, regele Asiriei, al doilea fiu al regelui Șalmaneser, nepotul regelui Așurnasirpal

Assur: cunoscut și sub numele lui regal **Assur-danin**, fratele lui Ninus, primul născut al regelui Șalmaneser, nepotul regelui Așurnasirpal

Nisat: fiica unui paharnic, soție a doi regi — regele Așurnasirpal și, mai târziu, regele Șalmaneser — mama lui Ninus și Assur

Onnes: guvernatorul din Eber-Nari, prieten apropiat și confident al lui Ninus

Sosanê: fiica lui Ninus

Ribat: un sclav în palatul lui Onnes

Ana: o sclavă în palatul lui Onnes

Zamena: o sclavă în palatul lui Onnes

Sasi: un eunuc din orașul fenician Tir, căpetenia iscoadelor și membru al consiliului regal

Ilu: comandantul-șef al armatei asiriene, guvernatorul din Bit-Adini, prieten apropiat al lui Șalmaneser și membru al consiliului regal

Bel și Sargon: fiii lui Ilu

Marduk: prinț din Babilon

Taria: prințesă din Urartu, prizonieră în Asiria

Bârû: clarvăzător și preot

Dayyan-Assur: adjunctul lui Șalmaneser, ucis de către Assur în timpul războiului civil

ZEITĂȚI ASIRIENE

Adad — stăpânul vijeliilor, al furtunilor cu tunete și al ploii binefăcătoare. Este deseori înfățișat stând pe taurul lui, ținând în mână un fulger

Anu — părintele zeilor, zeul cerului. Face parte din prima triadă a zeilor importanți (Anu, Enlil, Ea), care dețin supremația asupra celor trei elemente: aerul, pământul, apa

Așnan — zeița grânelor

Aya — zeița zorilor

Ea — zeu al apelor, al înțelepciunii și magiei, inventatorul culturii umane. În sumeriană este cunoscut sub numele de Enki. Este reprezentat de simbolul unui monstru cu trup de pește și cap de capră

Enlil — zeul pământului

Ereškigal — sora lui Iștar, stăpână peste tărâmul morților, soția lui Nergal

Gula — zeița vindecării

Iștar — zeița războiului, a fertilității și iubirii. Poartă întotdeauna arc și tolbă, iar din umerii ei se ițesc mănunchiuri de arme.

Nabu — zeul scribilor, al științei de carte și înțelepciunii

Nergal — zeul morții și al plăgilor

Ninurta — zeul războiului

Nusku — zeul focului și al luminii

Sin — zeul Lunii, dirijează scurgerea lunilor calendaristice prin creșterea și descreșterea sa. Face parte din a doua triadă a zeilor importanți, împreună cu cei doi copii ai lui, **Șamaș**, Soarele, și **Iștar**, planeta Venus. Animalul lui este un dragon, iar emblema lui, discul Lunii

Șala — „stăpâna spicului de grâu“, zeiță a naturii

Șamaș — zeul-soare, stăpân peste lege și dreptate.

Animalul lui este leul, iar emblema lui, discul solar

Tașmetum — soția lui Nabu

Tiamat — zeiță primordială a mării, simbol al haosului creației. Zeul furtunii, **Marduk**, creează din trupul ei ucis cerurile și pământul

NOTĂ DESPRE STAFII ȘI SPIRITE

Atât religia asiriană, cât și cea babiloniană erau profund influențate de credința în existența spiritelor care înconjurau în permanență omenirea. Spiritele bune erau într-un număr mult mai mic decât cele rele, care-și împresurau victimele din toate părțile, pândindu-le zi și noapte. Unele dintre spiritele rele erau stafii — ale celor care fuseseră nefericiți în viață, care fuseseră trădați ori a căror moarte fusese una violentă sau nedreaptă.

GLOSAR NEO-ASIRIAN

Apkallu — semizeu care-i protejează pe oameni de spiritele rele

Aşakku — demon vinovat de răspândirea bolilor

Asû — medic, diferit de *āšīpu*, care este un vraci sau un exorcist. În vreme ce atât medicul, cât și vraciul se specializează în tratarea simptomelor de boală, profesia lui *asû* se îndreaptă mai degrabă către intervențiile chirurgicale și știința despre substanțele medicinale. Vraciul este mai degrabă interesat de tehnicile spirituale

Bârû — preot și ghicitor

Eber-Nari — termen folosit în perioada Imperiului Neoasirian (911–605 î.Hr.) pentru a denumi coloniile sale levantine

Gala — preoți care lucrează și se roagă în templele lui Iștar. Adoptă frecvent nume și feluri de a fi feminine

Kadee — un produs de patiserie gras, cu mult unt

Lamassu — gardieni ai pietrei magice, sub forma unor tauri și lei uriași, cu capete de om și aripi

Šarratu — regină, femeie care domnește singură

Sēgallu — literal, „femeie din palat“, un termen pentru soțiile asiriene

Turtanu — general asirian numit de rege să conducă armata. În roman, titlul îi aparține lui Ilu

Zigurat — templu piramidal în trepte, care se construia în vechea Mesopotamie

CALENDARUL BABILONIAN

ANOTIMP		NUMELE LUNII	ZEITATEA PROTECTOARE	ECHIVALENTUL GREGORIAN
Primăvară	1	luna începutului și a fericirii	Enlil	martie/aprilie
	2	luna înfloririi și a iubirii	Ea	aprilie/mai
	3	luna construirii	Sin	mai/iunie
Vară	4	luna recoltării	Tammuz	iunie/iulie
	5	luna coacerii fructelor	Șamaș	iulie/august
	6	luna presărării semințelor	Iștar	august/septembrie
Toamnă	7	luna începutului (începutul celei de-a două jumătăți a anului)/luna dăruirii	Anu	septembrie/octombrie
	8	luna trezirii semințelor îngropate	Marduk	octombrie/noiembrie
	9	luna conceperii	Nergal	noiembrie/decembrie
Iarnă	10	luna odihnei, „luna noroioasă“	Papsukkal	decembrie/ianuarie
	11	luna inundării	Adad	ianuarie/februarie
	12	luna spiritelor rele	Erra	februarie/martie

Prolog

Își ucide iubitul pe altarul unei zeițe străine.

Este luna începutului, iar valea este netedă și verde. Pe cerul în amurg se conturează sanctuarul, nu se vede niciun servitor. Derceto trece pe lângă coloanele templului. În brațele ei, bebelușul privește cu ochi mari și strălucitori ca două luni. *Nu-ți face griji*, gândește Derceto. *Curând se va termina.*

Îl găsește în încăperea principală, corpul lui este învăluit în umbre. Mușchii umerilor i se încordează în timp ce lustruiește altarul cu o grijă drăgăstoasă, de parcă ar ține în mâini o femeie, nu o bucată de piatră.

Se răsuțește când o aude. Expresia lui e sfâșiată între panică și milă. Ea nu se poate reține să-și amintească mirarea din ochii lui când a văzut-o întâia oară. *Asta e tot ce simți pentru mine acum?* îi vine să-l întrebe. În schimb, îi întinde bebelușul.

— E copila ta.

— Nu poți să faci asta, Derceto, spune el. Nu poți să mă bântui. Trebuie să trăiești fără mine.

Nu pot. Știe că e slabă. Toată viața a umblat în întuneric, temându-se de orice umbră, de orice spirit. El a fost unica ei lumină, până când a respins-o și lumea ei a

devenit iar rece. Cumva, nu poate găsi lumina dinăuntru ei.

— Nu vrei să-ți ții copila?

E conștientă de disperarea din glasul ei, dar nu contează, nu mai are niciun pic de demnitate.

El clipește.

— Copila asta nu-mi aparține.

Deodată se înfurie, pulsul îi zvâcnește. *Nu vei pleca fără noi.* Se apropie, până când fețele lor sunt la distanță de numai câțiva centimetri. El încearcă s-o împingă de lângă el, dar ea îi pune bebelușul în brațe. El îl ia, împotriva voinței lui, tresărind când micuța începe să plângă. Pe moment, chipul i se îndulcește într-o scăpărare de afecțiune.

Derceto scoate un cuțit de sub veșminte — cel găsit afară, în fața templului, folosit de către adoratori pentru a sacrifica porci și porumbei. El nu are timp să reacționeze. Ea îi împlântă lama în piept și țipă la unison, de parcă ar fi amândoi răniți. Sângele se scurge între ei, îmbibând tunică lui albă și rochia ei de culoare închisă. Cuțitul rămâne înfipt în pieptul lui ca un membru malefic.

El privește lama, șocat.

— Mă pedepsește zeița mea, șoptește.

— Ba nu, spune Derceto. *Eu te pedepsesc.*

Lacrimile ei se scurg pe obrajii lui. El întinde către ea o mână tremurătoare, îi atinge părul, înainte de a-și îngropa fața în el. Amintirea e ca un stigmat încins, înfipt în capul lui Derceto. Unul binevenit. Vrea să-și aducă aminte că a fost o vreme când credea că poate fi fericită. Și vrea să-și aducă aminte cum a pierdut totul.

*